

Forflag til Forhøielse i Pensionen. Jeg troer, at det Moment, at Embedsmændene have været særdeles dygtige, kun i yderst enkelte Tilfælde skal fremhæves, og at man kun da skal give dem en høiere Pension; jeg erindrer meget vel, at det ogsaa kun er i ganske enkelte Tilfælde, at Thinget har ladet sig lede af denne Betragtning til at forhøie Pensionen. Jeg skal altsaa slutte mig til den sidste ærede Taler's Dnsse, at man vil opfylde den af Ministeriet i Lovudkastet gjorte Begjæring, men kun gaaende ud fra andre Grunde end dem, han angav.

Schönberg: Det er kun for at meddele et Par Talstørrelser som Bidrag til at stille Professor Nielsens Situation i det rigtige Lys, at jeg har begjært Ordet. Jeg skal aldeles ikke tale til Hjertet, men blot til Forstanden. Der er foreslaaet af den høitærede Minister for Kirkes og Underviisningsvæsenet en Pension af 1350 Rd., som er det Samme, som Professor Nielsen har havt i Wartpenge. Det er imidlertid let at see, at, selv om man aldeles ikke tager Hensyn til Følelsen, men blot til hvad Forstanden tilfiger under sllige Forhold, vil det være, jeg kan næsten sige, haardt, om Professor Nielsen bliver staaende paa disse 1350 Rd. Dette kan jeg med et Par Tal og korte Bemærkninger oplyse. Professor Nielsen blev nemlig anmodet om at overtage Rectorposten ved Aarhus Realsskole, idet vedkommende Overbestyrelse, som oprettede den, udtrykkelig sagde til ham, at det var yderst precairt med denne Underviisningsanstalt, der blev oprettet med et særdeles Hensyn til et folkeligt Dnsse. Det var et Dnsse af Provindsialstænderne i sin Tid, som bevirkede, at man indlod sig paa at prøve en saadan Anstalt. Dette fordulgte man ikke Professor Nielsen ligesaa lidt som, at det let kunde skee, og efter vedkommende Overbestyrelses Mening ikke usandsynligt vilde skee, at det efter en kort Tids Forløb maaskee vilde vise sig, at denne Skole burde inddrages. Det er jo nu dog vist aabenbart, at, naar vedkommende Collegium eller Ministerium siger til en Mand: Vi ønske, at Du overtager denne Post, men vi sige Dig isorveien, at vi for vort Vedkommende an-

tage det for sandsynligt, at den snart vil gaae ind, at da denne Mand ikke løst kan gaae hen og overtage denne Post. Professor Nielsen sad ved et blomstrende Institut, der, foruden at kunne udrede 900 Rd. til den Mand, som tidligere havde havt det, kunde afgive til enhver af de to Bestyrere en aarlig Indtægt af 1200 Rd. foruden fri Bolig og Brændsel. Skolen var ved Professor Nielsens og Professor Borgens Bestræbelser bragt i en blomstrende Tilstand, og der var Udset til, at Indtægterne vilde blive større, hvad ogsaa senere har vist sig, idet det nu er det største Institut her i Byen. Dertil kommer, at man udtrykkelig erklærede Professor Nielsen, at Grunden, hvorfor man henvendte sig til ham, var den, at siden det var et folkeligt Dnsse, der fremkaldte Skolens Oprettelse, vilde man gjøre sig i høieste Grad Umag for, at det ikke bagefter skulde siges, at det var et administrativt daarlige og uheldigt Valg, som bevirkede, at Forsøget strandede. Man brugte disse for ham smigrende Uttringer, at det var, fordi man betragtede ham som særdeles fittet til at sferne enhver saadan Beskyldning imod Administrationen, at man bad ham om at overtage Rectorposten. Han yttrede imidlertid med stempel Forstand: Ja, men naar nu det Tilfælde indtræder, at Skolen skal inddrages, i hvilken Stilling kommer jeg saa? Man svarede ham da: Selvsølgelig — og man har rimeligviis brugt disse Udtryk, efter hvad der dengang var sædvanligt i saadanne Tilfælde — beholder De den Gage, hvorpaa De staaer som Rector, som Pension. Denne Gage vilde have været 1800—1900 Rd. Nu indtraadte imidlertid den dobbelt uheldige Omstændighed, at han gik af allerede i 1853, og at Pensionens loven allerede var udfkommen i 1851. Det er et dobbelt Uheld; thi havde han slyndt sig at gaae af, eller rettere, var Skolen bleven inddragen, førend Pensionens loven kom ud, saa havde han faaet 1,900 Rd., og havde Skolen, inden den blev inddragen, blot kunnet holde nogle saa længere ud, vilde hans Gage, da Forbedringen af Lærernes Kaar ved de lærde Skoler var indtraadt, have været mindst 2,600 Rd. Det, som man altsaa, naar man aldeles affeer fra Følelsen